

DADEL-PALM

OASE

NILKROKODIL

ZANDDUIN

DROMEDARIS

MESTKEVER

DROMEDARIS-POEP

ROOS VAN JERICO

VIJFSTREEPSCHORPIOEN

LIEFDESGRAS

VARAAN

FENNEK

JERBOA

ZILVERMIER

AASETERS

HOORNADDER

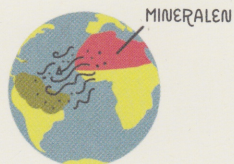
ECOSYSTEEM VAN DE SAHARA

Ooit wemelde het in Noord-Afrika van het leven. Er waren bossen, meren en een heleboel dieren die rondzwierven over eindeloze grasvlakten. Nu is het grootste deel van Noord-Afrika een woestijn: de Sahara, die een derde van het hele Afrikaanse continent beslaat. Het regent er vaak maar één of twee keer per jaar, en dat water verdampt bijna meteen. Met zijn zandduinen en droge, gebarsten rotsen is de Sahara een uitgestrekt, bloedheet en gevaarlijk gebied. De weinige dieren die in deze meedogenloze omgeving kunnen overleven zijn gespecialiseerde reptielen, insecten en knaagdieren die vooral 's nachts actief zijn en onder de grond leven, ver van de verzengende zon. De zilvermier is het enige dier dat de middaghitte van de Sahara kan trotseren, maar zelfs die houdt het maar tien minuten uit voor hij levend geroosterd wordt.

Volgens de meeste wetenschappers veranderde deze ooit zo weelderige streek zo'n 6000 jaar geleden in een woestijn door een lichte wijziging van de stand van de aardas. Daardoor stond de zon voortaan in een andere hoek boven Afrika, zodat de temperatuur steeg en de bodem uitdroogde. Het klimaat veranderde zo snel dat veel dieren en planten zich niet konden aanpassen en uitstierven. Zonder planten die vocht vasthielden bleef de woestijn groeien, tot hij zo groot was als de Verenigde Staten. Vandaag herinneren alleen nog een paar versteende bomen, stenen werktuigen en oude rotstekeningen aan de tijd dat hier allerlei dieren rondzwierven. Van de vele meren zijn nog enkele zeldzame oases over. Maar omdat er te weinig planten of dieren zijn die de bodem vruchtbaar kunnen maken blijft de woestijn zich uitbreiden, een situatie die nog verergert door droogtes en slecht landbeheer. Natuurbeschermers doen hun best om de voortschrijdende verwoestijning te stoppen.

GROOTSTE TROEVEN

Dankzij **oases** kunnen menselijke karavanen door de woestijn reizen. Oases leveren ook voedsel en water aan trekvoegels zoals de **boerenzwaluw**. De Sahara is **rijk aan mineralen** zoals **fosfaat** en **ijzererts**, die naar de hele wereld uitgevoerd worden. Op de bodem van wat ooit het grootste meer ter wereld was, bevinden zich nog steeds afzettingen van **uitgedroogde algen en mineralen**. Die worden door de wind meegevoerd over de oceaan, helemaal tot in Zuid-Amerika, waar ze het **Amazonewoud** voeden.

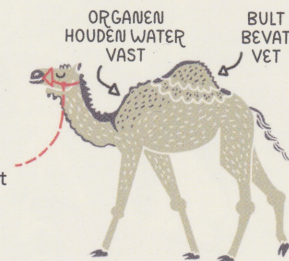
De **roos van Jericho** is een opstandingsplant die jarenlang in een slaapfase kan blijven en er dan uitziet als een pluk dor onkruid. Als de plant in aanraking komt met voldoende water, vouwt hij zich open en laat zijn zaadjes los voordat hij weer uitdroogt.

In de **oases** van de Sahara vind je **palmbomen, varens, vissen** en zelfs **krokodillen** in het midden van de woestijn.

Dromedarissen, ook wel de '**schepen der woestijn**' genoemd, kunnen maandenlang zonder drinken, maar ze kunnen niet overleven in de woestijn zonder dat iemand ze naar een oase of bron brengt.

Lawines in de **zandduinen** maken een neuriënd geluid dat tot tien kilometer verderop te horen is.

GROOTSTE BEDREIGING

De groeiende Sahara en de daarbij horende **verwoestijning** vormen een voortdurende bedreiging voor heel Afrika. In de **Sahel**, het overgangsgebied tussen woestijn en grasland, proberen ecologen en boeren uit de betrokken landen het oprukkende zand tegen te houden. Ze gebruiken traditionele **landbeheerstechnieken** en **planten bomen** op akkers om zo **water vast te houden** in de grond. Op die manier ontstaat een **natuurlijke barrière** die de woestijn tegenhoudt. Lokale gemeenschappen snoeien de bomen nu voor brand- en timmerhout in plaats van ze om te hakken. Dat gebeurt onder andere in de **Zindervallei** in Niger, dat er in 2004 groener uitzag dan in de vijftig jaar daarvoor. Natuurbeschermers geloven dat ze de verwoestijning van Afrika kunnen tegengaan als ze deze technieken op grote schaal toepassen.

